

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

HAMİDİYE KAYNAK SULARI SANAYİ TURİZM VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

2023 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Kasım 2024

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	5
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	5
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	5
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	6
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	7
7.	DENETİM BULGULARI.....	7

TABLÖLÄR LİSTESİ

Tablo 1: Sermaye ve Ortaklık Yapısı	2
Tablo 2: Doğrudan Temin Sınırın Altında Kalmak Amacıyla Kısımlara Bölünerek Yapılan Alımlar	14
Tablo 3: 2023 Yılında Yapılan Finansal Kiralama Sözleşmelerine İlişkin Bilgiler.....	23
Tablo 4: 31.12.2023 Tarihi İtibarıyla Finansal Kiralama Sözleşmeleri Kapsamında Ödenen Tutarlar	23

KISALTMALAR

AŞ	Anonim Şirket
BOBİ FRS	Büyük ve Orta Boy İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardı
DSİ	Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü
Hamidiye AŞ	Hamidiye Kaynak Suları Sanayi Turizm ve Ticaret Anonim Şirketi
HBURGAZ	S.S.Hamidiye Burgaz Kaynak Suyu Temin ve Tevzii Kooperatifi
İBB	İstanbul Büyükşehir Belediyesi
İSKİ	İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü
KHK	Kanun Hükmünde Kararname
TFRS	Türkiye Finansal Raporlama Standartları
TTK	Türk Ticaret Kanunu
VUK	Vergi Usul Kanunu

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Şirket Aleyhine Hükmolunan Mahkeme Kararları Olmasına Rağmen Bunlara İlişkin Tutarların Mali Tablolarda Gösterilmemesi
2. Diğer Stoklar Hesabının Gerçeği Yansıtması
3. Tahsili Şüpheli Hale Gelen Ticari Alacakların Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabına Aktarılmaması
4. Vadesinde Tahsil Edilemeyen Alacaklar İçin Dönem Sonunda Gecikme Faizi Tahakkuk Ettirilmemesi

B. Diğer Bulgular

1. Açık İhale Yapılarak Alınması Gereken İşlerin Doğrudan Temin Yöntemiyle Kısımlara Bölünerek Alınması
2. Ambalajlı Su Taşıma Hizmet Alım İşine Ait İhale Komisyonu Kararının Usulüne Uygun Bildirilmemesi
3. Avans Ödemelerinde Hatalı Uygulama Bulunması
4. Avukatlık Hizmet Alım Sözleşmelerinde Sorumluluklar ve Vekâlet Ücreti Ödemelerine İlişkin Açık Hükümlerin Bulunmaması
5. Bazı Şirket Çalışanları ve Aile Fertlerinin Özel Sağlık Sigortası Bedellerinin Şirket Bütçesinden Karşılanması
6. Yapı Ruhsatı ve Yapı Kullanım İzin Belgesi Bulunmayan, Depreme Dayanıklı Olmadığı Anlaşılan Hizmet Binasının Kullanılmaya Devam Edilmesi
7. Elektronik Sipariş Kanallarının Alt Bayi Su Satışlarının Teşvikine Yönelik Sözleşmenin Uygulanmasında Hatalar Bulunması
8. Finansal Kiralama İşlemleri İçin Belediye Meclisi Kararı Alınmaması
9. Hammadde Alımlarına İlişkin Muayene ve Kabul Komisyonunun Kurulmaması

10. Kamu İhale Kanunu'nun 3-g İstisna Hükümüne Dayanılarak Yapılan Alımlarda Üst Limitin Aşılması

11. Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmetlerin, Büyükşehir Belediyesinin Ortağı Olduğu Diğer Şirketlerden Doğrudan Hizmet Alımı Suretiyle Gördürülmesi

12. Şirkete Tahsis Edilen Kaynak Suyu Kullanım Hakkının Üçüncü Kişilere Kiralanması

13. Tahsil Süresi Geçen Alacaklara İlişkin Hukuki Sürecin Başlatılmaması

14. Yönetim Kurulu Tarafından Verilmiş Yetki Bulunmamasına Rağmen Genel Müdür Onayı ile Kampanya ve İndirim Yapılması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Hamidiye Kaynak Suları Sanayi Turizm ve Ticaret Anonim Şirketi (Hamidiye AŞ) 1979 yılında İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin (İBB) iştirak şirketi olarak kurulmuştur. Şirketin başlıca görevi, başta İstanbul ili sınırları dâhilinde olmak üzere içme suyu üretmek amacıyla kaynak suyu üretimi, bu amaçla tesisler kurulması ve ambalajlanmasıdır.

Hamidiye AŞ, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu (TTK) esasları çerçevesinde kurulmuş olup faaliyetlerini de bu esaslar çerçevesinde yürütmektedir. Bu bağlamda, Şirketin tabi olduğu temel mevzuat aşağıda yer almaktadır:

- 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu
- 5393 Sayılı Belediye Kanunu
- 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu
- 1 Sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği
- 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu
- 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu
- 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu
- 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu
- 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu
- 4735 Sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu
- 2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu
- 4857 Sayılı İş Kanunu
- 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu
- 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun
- 696 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname
- Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği
- Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay'a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar
- Şirket Tarafından Çıkarılan Yönetmelik, Politika, Prosedürler

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Hamidiye AŞ, 6102 sayılı Kanun hükümleri doğrultusunda kurulmuş bir anonim şirkettir. Dolayısıyla, yönetim kurulu tarafından temsil ve idare olunur. Yönetim kurulu

üyeliğine gerçek veya tüzel kişiler seçilebilir. Bir tüzel kişi yönetim kuruluna üye seçildiği takdirde, tüzel kişiyle birlikte, tüzel kişi adına, tüzel kişi tarafından belirlenen, sadece bir gerçek kişi de tescil ve ilan olunur; ayrıca, tescil ve ilanın yapılmış olduğu, şirketin internet sitesinde hemen açıklanır. Tüzel kişi adına sadece, bu tescil edilmiş kişi toplantılara katılıp oy kullanabilir. Yönetim kurulu niteliği gereği sürekli bir organdır.

Anonim şirket yönetim kurulu; ortakların sermayelerinin korunması ve değerlendirilmesini, şirket alacaklılarının da alacaklarını emanet ettikleri, idare ve temsile yetkili bir organdır. Yönetim kurulu, anonim ortaklığın kanunla öngörülmüş zaruri bir organdır.

Şirket'in yönetim organı olan Yönetim Kurulu; Başkan, Başkan Vekili ve Yönetim Kurulu Üyeleri ile birlikte 16 kişiden oluşmaktadır.

Şirket'in toplam çalışan sayısı, 2023 yıl sonu itibarıyla 223 kişidir. 696 sayılı KHK kapsamında çalışan bulunmamaktadır. Şirket çalışanları, 4857 sayılı İş Kanunu ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortaları Kanunu hükümlerine tabidir.

Şirket'in idari birimleri 2023 yıl sonu itibarıyla Genel Müdürlük, Genel Müdüre Bağlı Hukuk Müşavirliği ile Operasyon Genel Müdür Yardımcılığına bağlı Üretim Müdürlüğü, Satın Alma Müdürlüğü, Kalite ve AR-GE Müdürlüğü, Lojistik Müdürlüğü, Finans-Satış-Pazarlama Genel Müdür Yardımcılığına bağlı; Satış Müdürlüğü, Pazarlama Müdürlüğü, İnsan Kaynakları ve İdari İşler Müdürlüğü ve Mali İşler Müdürlüğü ve bu müdürlüklere bağlı 18 şeflikten oluşmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Hamidiye AŞ'nin nominal sermaye tutarı 80.160.000,00.-TL olup sermayesinin tamamı ödenmiştir.

Şirket'in 2023 yılı dönem sonu itibarıyla aktif toplamı 1.366.028.114,57 TL, net satışları 1.004.320.421,93 TL olup, dönem net kârı 66.245.543,69 TL'dir. Şirket'in 31.12.2023 tarihi itibarıyla sermaye ortaklığı yapısı tabloda gösterilmiştir:

Tablo 1: Sermaye ve Ortaklık Yapısı

Sermaye Sahibi	Sermaye (Pay) Tutarı (TL)	Sermaye (Pay) Oranı (%)
İstanbul Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı (İBB)	44.104.192	55,020
İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü (İSKİ)	35.973.852	44,880
İstanbul Asfalt Fabrikaları Sanayi ve Ticaret AŞ	62.027,81	0,080

(İSFALT)		
İstanbul Beton Elemanları Hazır Beton Fabrikaları Sanayi ve Ticaret AŞ (İSTON)	19.927,77	0,020
Toplam	80.160.000,00	100,00

Hamidiye AŞ'nin en büyük hissedarı İstanbul Büyükşehir Belediyesi'dir. İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin doğrudan hissedarlığı ile bağlı idaresi İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü (İSKİ) aracılığıyla dolaylı hissedarlığı göz önüne alındığında Hamidiye AŞ'nin % 99,9'luk payına sahip olduğu görülmektedir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

6102 sayılı Kanun'da; Kanun'a tabi gerçek ve tüzel kişilerin, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun defter tutma ve kayıt zamanıyla ilgili hükümleri ile aynı Kanun'un 175 ve mükerrer 257'nci maddelerinde yer alan yetkiye istinaden yapılan düzenlemelere uymak zorunda olduğu belirtilmiştir.

Söz konusu yetkiye istinaden Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından 1 Sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği 26.12.1992 tarihinde yayımlanmış ve 01.01.1994 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir. Şirketin tabi olduğu muhasebe sistemi 1 Sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nde yer alan Tekdüzen Hesap Planıdır.

Şirket, muhasebe kayıtlarını 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ilkelerine uygun şekilde ve 7/A seçeneğine göre tutmaktadır. 7/A seçeneğinde, giderler yapıldıkları anda ilgili defter-i kebir hesaplarına fonksiyon esasına göre kaydedilirken, söz konusu giderler aynı zamanda yardımcı defterlerde hem çeşit esasına hem de ilgili gider yerlerine göre izlenir.

1.4.2. Şirketin Raporlama Sistemi

Anonim şirketin finansal tabloları hakkındaki hükümlere 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda yer verilmiştir.

Kanun'un 514 ve 515'inci maddelerine göre yönetim kurulu, geçmiş hesap dönemine ait, Türkiye Muhasebe Standartlarında öngörülmuş bulunan finansal tablolarını, eklerini ve yıllık faaliyet raporunu, bilanço gününü izleyen hesap döneminin ilk üç ayı içinde hazırlar ve genel kurula sunar. Anonim şirketin finansal tabloları, Türkiye Muhasebe Standartlarına göre şirketin malvarlığını, borç ve yükümlülüklerini, öz kaynaklarını ve faaliyet sonuçlarını tam, anlaşılabilir, karşılaştırılabilir, ihtiyaçlara ve işletmenin niteliğine uygun bir şekilde; şeffaf ve güvenilir olarak, gerçeği dürüst, aynen ve aslına sadık surette yansıtacak şekilde çıkarılır.

Kanun'un 516'ncı maddesine göre yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu ise,

Şirketin, o yıla ait faaliyetlerinin akışı ile finansal durumunu, doğru, eksiksiz, gerçeğe uygun ve dürüst bir şekilde yansıtmalıdır. Yıllık faaliyet raporunda finansal durum, finansal tablolara göre değerlendirilir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 397'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca bağımsız denetime tabi olacak işletmeleri belirleme yetkisi Cumhurbaşkanına aittir. 2018/11597 sayılı BKK'da (ve söz konusu kararın yerini alan 30.11.2022 tarihli 2022/6434 sayılı Cumhurbaşkanı Kararında) bağımsız denetime tabi olacak şirketlere ilişkin ölçütler belirlenmiştir. Şirket bu kapsamda bağımsız denetime tabidir.

Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) tarafından alınan ve 19.09.2018 tarih 30540 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Kurul Kararına göre bağımsız denetime tabi olup TFRS'yi uygulama zorunluluğu bulunmayan işletmelerin münferit ve konsolide finansal tablolarının hazırlanmasında BOBİ FRS'nin uygulanmasına; ancak söz konusu kurum, kuruluş ve işletmelerin isteğe bağlı olarak TFRS'leri uygulayabileceğine karar verilmiştir. Bu minvalde Şirket bağımsız denetime tabi olup BOBİ FRS / TFRS'de öngörülen finansal tabloları (Finansal Durum Tablosu, Kar veya Zarar ve Diğer Kapsamlı Gelir Tablosu, Özkaynak Değişim Tablosu ve Nakit Akış Tablosu) hazırlamaktadır.

1.4.3. Şirket Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay'a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Özkaynak değişim tablosu
- Bilanço,
- Gelir tablosu
- Envanter defteri

Şirket'in denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Şirketin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Şirket, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'na ve ayrıca Kanun'a dayanılarak hazırlanan ikincil mevzuat düzenlemelerine tabi olmadığından bu Kanun'un tanımladığı şekilde bir iç kontrol sistemi bulunmamaktadır.

Şirket, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu (TTK) hükümleri uyarınca kurulmuş olup iç kontrol sistemi bu Kanun hükümleri doğrultusunda değerlendirilmiştir. Bilindiği üzere, İç kontrol; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçler ile iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

İç kontrol sistemi, Şirket yönetimi ile diğer ilgili personel tarafından; işletmenin amaçlarına ulaştığına, faaliyet ve işlemlerin etkin olarak gerçekleştirildiğine, kanun ve düzenlemelere uyulduğuna dair makul bir güvence sağlamak üzere tasarlanan ve uygulanan bir sistemdir. Bu amaçla, iç kontrol sistemi söz konusu hedeflerin gerçekleştirilmesi açısından tehdit oluşturan faaliyet risklerinin de ortaya konulmasını sağlayacak şekilde tasarlanır ve uygulanır.

6102 sayılı Kanun'un "Görev dağılımı" başlıklı 366'ncı maddesinin ikinci fıkrasında yönetim kurulunun; işlerin gidişini izlemek, kendisine sunulacak konularda rapor hazırlamak, kararlarını uygulamak veya iç denetim amacıyla içlerinde yönetim kurulu üyelerinin de bulunabileceği komiteler ve komisyonlar kurabileceği ifade edilmiştir. Ancak, Şirkette söz konusu düzenlemede belirtilen mahiyette bir komisyon kurulmamıştır.

Sermaye şirketlerinin tabi olacağı bağımsız denetim usul ve esasları 6102 sayılı Kanunu kapsamında belirlenmiştir. Şirket, tüzel kişiliği haiz ve bağımsız denetime tabi olduğundan; yıllık olarak bağımsız denetim faaliyeti, ilgili bağımsız denetim kuruluşu tarafından periyodik olarak gerçekleştirilmektedir. Yapılan bağımsız denetim faaliyeti; Şirkete ait yıllık finansal tablo ve diğer finansal verilerinin, tablo ve bilgiler için belirlenmiş kriterlere uygunluğunu ve

doğruluğunu sağlayabilecek yeterli ve uygun bağımsız denetim kanıtlarının elde edilmesi amacıyla uygulanır. Bu uygulama esnasında incelenen ve denetimi yapılan bilgi ve belgelerin kapsamına bakıldığında (birimler arası yazışma, kayıtlara esas teşkil eden belgeler, belgelere ilişkin şirket dışı teyit vs.) bağımsız denetimin Şirketin iç kontrol sisteminin denetimini de kapsadığını söylemek mümkündür.

Yukarıda belirtildiği üzere Şirket, 5018 sayılı Kanun hükümlerine tabi olmamakla birlikte, Şirket bünyesinde iç kontrolün sağlanmasına ilişkin olarak uygulamalar mevcuttur.

Şirkette, kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumlulukların bir iç yönerge ile açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirildiği, iş akış süreçlerinin belirlendiği, yetki devirleri ve sınırlarının belirlendiği görülmüştür.

Personelin işe alınması, yer değiştirilmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik, performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik olarak İnsan Kaynakları Yönetmeliği hazırlanmış olup söz konusu Yönetmelik kurum çalışanlarına duyurulmuştur. Şirkette ihtiyaç analizine dayalı hizmet içi eğitim planlaması yapılmaktadır.

Kurumun faaliyetleri ile ilgili süreçler tanımlanmış, kontrol faaliyetleri belirlenmiştir. Belirlenen kontrol faaliyetlerinin uygulanması için görev tanımları oluşturulmuş, sorumlular belirlenmiş, talimat ve prosedürleri hazırlanmıştır. Şirkette yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli mali bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkânı sunacak bir muhasebe programı kullanılmaktadır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Hamidiye Kaynak Suları Sanayi Turizm ve Ticaret Anonim Şirketi (Hamidiye AŞ) 2023 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve Şirket tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Şirket Aleyhine Hükmolunan Mahkeme Kararları Olmasına Rağmen Bunlara İlişkin Tutarların Mali Tablolarda Gösterilmemesi

Şirket'in taraf olduğu davaların incelenmesi sonucunda; Şirket aleyhine açılan bir kısım davalar olduğu, söz konusu davalar nedeniyle mali tablolarda herhangi bir bilgiye yer verilmediği, bu davalardan 2023 yılı sona ermeden önce Şirket aleyhine hükmolunup icrai nitelik kazananlar için de herhangi bir muhasebe kaydı yapılmadığı, söz konusu tutarların mali tablolara yansıtılmadığı görülmüştür.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nda verilen yetkiye istinaden Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından 1 Sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği 26.12.1992 tarihinde yayımlanmış ve 01.01.1994 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

Mezkûr Tebliğ'in "II- Düzenlemenin Amacı" başlıklı maddesinde Tebliğ'in amacı, bilanço usulünde defter tutan gerçek ve tüzel kişilere ait teşebbüs ve işletmelerin faaliyet ve sonuçlarının sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi, mali tablolar aracılığı ile ilgililere sunulan bilgilerin tutarlılık ve mukayese edilebilirlik niteliklerini koruyarak gerçek durumu yansıtmasının sağlanması ve işletmelerde denetimin kolaylaştırılması olarak belirtilmiştir.

Tebliğ'in "I-Muhasebenin Temel Kavramları" başlıklı bölümünde muhasebenin temel kavramları açıklanmış, "Dönemsellik Kavramı" başlıklı 4'üncü kısmında gelir ve giderlerin tahakkuk esasına göre muhasebeleştirilmesi, hasılat, gelir ve kârların aynı döneme ait maliyet, gider ve zararlarla karşılaştırılması gerektiği, "Tam Açıklama Kavramı" başlıklı 9'uncu kısmında, mali tablo kalemleri kapsamında yer almayan ancak alınacak kararları etkileyebilecek, gerçekleşmesi muhtemel olaylara da mali tablolarda yer verilmesi gerektiği belirtilmiş, "İhtiyatlılık Kavramı" başlıklı 10'uncu kısmında ise aynen; "Bu kavram, muhasebe olaylarında temkinli davranılması ve işletmenin karşılaşılabileceği risklerin göz önüne alınması gereğini ifade eder. Bu kavramın sonucu olarak, işletmeler, muhtemel gider ve zararları için karşılık ayırırlar, muhtemel gelir ve kârlar için ise gerçekleşme dönemlerine kadar herhangi bir muhasebe işlemi yapmazlar. Ancak bu kavram gizli yedekler veya gereğinden fazla karşılıklar ayrılmasına gereke oluşturamaz." denilmiştir.

Tebliğ'in "III- Mali Tablolar İlkeleri" başlıklı bölümünde, yabancı kaynaklara ilişkin ilkeler belirlenirken tutarları kesinlikle saptanamayan veya durumları tartışmalı olanlar da dâhil

olmak üzere işletmenin bilinen ve tutarları uygun olarak tahmin edilebilen bütün yabancı kaynaklarının kayıt ve tespit edilmesi ve bilançoda gösterilmesi gerektiği belirtilmiş, işletmenin bilinen ancak tutarları uygun olarak tahmin edilemeyen durumlarının da bilançonun dipnotlarında açık olarak belirtilmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Aynı Tebliğ'in "V-Tekdüzen Hesap Çerçevesi, Hesap Planı ve Hesap Planı Açıklamaları başlıklı bölümünde yer alan 37-Borç ve Gider Karşılıkları Hesap Grubu; "Bilanço tarihinde belirgin olarak ortaya çıkan ancak tutarının ne olacağı kesin olarak bilinmeyen veya tutarı bilinmekle birlikte ne zaman tahakkuk edeceği bilinmeyen kısa vadeli borçlar veya giderler için ayrılan karşılıkların izlendiği hesap grubudur." şeklinde tanımlanmıştır.

Yukarıda yer alan hükümlerden anlaşılacağı üzere; mali tablolar Şirket'in gerçek durumunu yansıtmalı ve gerçekleşmesi muhtemel olaylara da mali tablolarda yer verilmelidir.

Ayrıca gider tahakkukları ilgili dönemde yapılarak mali tablolarda gösterilmeli, muhtemel giderler için işletmeler tarafından karşılık ayrılmalıdır.

Bununla birlikte işletmenin bilinen ve tutarları uygun olarak tahmin edilebilen bütün yabancı kaynaklarının kayıt ve tespit edilmesi ve bilançoda gösterilmesi, hatta tutarları uygun olarak tahmin edilemeyen durumların bile en azından bilançonun dipnotlarında gösterilmesi gerekmektedir.

Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nin ilgili hükümlerine göre Şirket'in muhtemel giderleri ve zararları için karşılık ayırması, bilinen ve tutarları uygun olarak tahmin edilebilen bütün yabancı kaynaklarını kayıt ve tespit etmesi gerekirken söz konusu kayıtlar yapılmamış, muhtemel ve kesinleşen giderler bilançoda gösterilmemiştir.

Şirket'in mali yapısı ile, faaliyet ve bunların sonuçlarıyla yalnızca Şirket ile doğrudan ilgili olan işletme sahip ve ortakları değil, aynı zamanda o işletme ile ticari, mali ve ekonomik ilişkiler kuran işletmeler, toplum bireyleri, kredi, finans ve yatırım kuruluşları, çeşitli kamu kurum ve kuruluşları da ilgilenmektedir. Söz konusu hususta sağlıklı ve güvenilir bilgi sahibi olmanın kaynağı ise o işletmenin muhasebe kayıt ve belgeleri ile bunlara dayanılarak hazırlanmış mali tablolardır.

Yapılan incelemelerde; Şirket aleyhine çeşitli tarihlerde dava ve icra takipleri yapıldığı, ancak söz konusu hususlar için gerek bilançonun yabancı kaynaklar bölümünde gerekse de bilanço dipnotlarında herhangi bir kayıt yapılmadığı tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket tarafından, dava karşılık giderlerinin vergi matrahından indirilemediği, bu nedenle Vergi Usul Kanunu kapsamında düzenlenen mali tablolarda dava karşılığı ayrılmadığı belirtilmiştir.

Ancak bir giderin kanunen kabul edilmesi ya da edilmemesi, ilgili tutarın

muhasebeleştirilmesi açısından herhangi bir hüküm doğurmayıp, bir giderin kanunen kabul edilmemesi muhasebeleştirilmesine engel olmamakta; muhasebeleştirilen bu giderler vergi beyannamelerinde matraha ayrıca eklenmektedir.

Sonuç olarak, mali tablolar hazırlanırken yukarıda bahsedilen ilke ve uygulamalara riayet edilmeli, Şirket ortakları ve diğer ilgili tüm kesimler için Şirket'in mevcut ve muhtemel tüm durum, risk, gider ve zararları mali tablolara yansıtılmalıdır.

BULGU 2: Diğer Stoklar Hesabının Gerçeği Yansıtması

Şirket tarafından hurdaya ayrılmış olan stokların, ilk madde ve malzeme hesabında izlendiği görülmüştür.

1 Sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nin "Tekdüzen Hesap Çerçevesi, Hesap Planı ve Hesap Planı Açıklamaları" başlıklı ekinde; 15 Stoklar Hesap Grubunun; 150 İlk Madde ve Malzeme, 151 Yarı Mamuller-Üretim, 152 Mamuller, 153 Ticari Mallar ve 157 Diğer Stoklar Hesabından oluştuğu belirtilmiş olup anılan hesaplardan 157 No.lu hesaba ilişkin olarak; yukarıdaki stok kalemlerinin hiç birinin kapsamına alınmayan ürün, artık ve hurda gibi kalemlerin bu hesapta yer alacağı ifade edilmiştir. Hesabın işleyişine ilişkin olarak da elde edilen bu stokların maliyet bedeli ile hesaba borç, satıldığında devredildiğinde veya kullanıldığında alacak kaydedileceği belirtilmiştir.

Mevzuat hükmünden anlaşılacağı üzere; stok kalemlerini kapsamayan ve hurdaya ayrılan stokların 157 Diğer Stoklar Hesabına kaydedilmesi gerekmektedir. Buna göre işletmenin üretimde kullanmak veya satmak amacı dışında elde ettiği ürünlerin; elde edildiklerinde maliyet bedeli ile 157 No.lu hesaba borç, satıldığında, devredildiğinde veya kullanıldığında ise 157 No.lu hesaba alacak kaydedilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede, Şirket'in hurda ambarının bulunduğu ve burada yer alan hurdaya ayrılmış stokların 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabına kaydedildiği tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket tarafından; bulgu doğrultusunda işlem tesis edileceği ifade edilmiştir. Ancak, bulgu konusu hususa yönelik 2024 yılında yapılan kayıtların 2023 yılı dönem sonu mali tablolarındaki hatayı düzeltici bir etkisi bulunmamaktadır.

Sonuç olarak hurdaya ayrılmış stokların ilk madde ve malzeme hesabında izlenmemesi ve ilgili hesaba kaydının yapılması gerekmektedir.

BULGU 3: Tahsili Şüpheli Hale Gelen Ticari Alacakların Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabına Aktarılmaması

Şirket'in, "120 Alıcılar" hesabında takip edilen alacaklardan tahsili şüpheli hale gelenlerin "128 Şüpheli Ticari Alacaklar" hesabına aktarılmadığı görülmüştür.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun "Defter tutma yükümlülüğü" başlıklı 64'üncü maddesinde, her tacirin, ticari defterlerini işletmenin faaliyetleri ve finansal durumu hakkında fikir verebilecek şekilde tutmak ve bu amaçla defterlerinde, ticari işlemleriyle ticari işletmesinin iktisadi ve mali durumunu, borç ve alacak ilişkilerini açıkça görülebilir bir şekilde ortaya koymak zorunda olduğu; böylece işletme faaliyetlerinin oluşumu ve gelişmesinin bu defterlerden izlenebileceği belirtilmiştir.

Kanun'un defter tutma, envanter, mali tabloların düzenlenmesi, saklama ve ibraz hükümlerinin 213 sayılı Vergi Usul Kanunu (VUK) ile diğer vergi kanunlarının aynı hususları düzenleyen hükümlerinin uygulanmasına engel teşkil etmeyeceği de hüküm altına alınmıştır.

1 Sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nin "Tekdüzen Hesap Çerçevesi, Hesap Planı ve Hesap Planı Açıklamaları" başlıklı (c) bendinde, ödeme süresi geçmiş bu nedenle vadesi birkaç defa uzatılmış veya protesto edilmiş, yazı ile birden fazla istenmiş ya da dava veya icra safhasına aktarılmış senetli ve senetsiz alacaklar şüpheli alacak olarak tanımlanmıştır. Tahsili şüpheli hale gelmiş olan bu alacakların ilgili hesapların alacağı karşılığında "128 Şüpheli Ticari Alacaklar" hesabına borç yazılarak ticari alacaklardan çıkarılması gerekmektedir.

Yapılan incelemede Şirket muhasebe kayıtlarında yer alan ödeme süresi geçmiş, protesto edilmiş veya yazı ile birden fazla istenmiş alacaklar mevcut olduğu halde bu alacakların "128 Şüpheli Ticari Alacaklar" hesabına aktarılmadığı tespit edilmiş olup 128 Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabında izlenmesi gereken alacakların olması gerekenden 12.920.698,31 TL eksik, 120 Alıcılar Hesabında ise aynı tutarda fazla olduğu tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine Şirket tarafından; kanuni yollara hangi dönemde başvurulmuş ise o dönemde şüpheli hale geldiğini belirtmiştir. Ancak denetim sırasında tespit edilen; ödeme süresi geçmiş veya yazı ile birden fazla kez istenmiş kamu kurum ve kuruluşlarından alacakları olduğu halde şirket tarafından hukuki işlem başlatılmaması da başka bir bulgu konusu edilmiştir. 1 Sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Tebliği'ne göre

şüpheli ticari alacaklar hesabına sadece dava ve icra safhasında olan alacaklar değil aynı zamanda süresi geçmiş veya yazı ile birden fazla kez istenmiş alacakların da kayıt edilmesi gerektiği açıkça ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, Şirket'in yapılan açıklamalar doğrultusunda 1 Seri No.lu Muhasebe Sistemi Genel Tebliği çerçevesinde yapılacak karşılıklı kontroller ile alıcılar hesabında yer alan fazla tutarın Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabına kaydedilmesi ve bunlar için gerekli karşılıkların ayrılması gerekmektedir.

BULGU 4: Vadesinde Tahsil Edilemeyen Alacaklar İçin Dönem Sonunda Gecikme Faizi Tahakkuk Ettirilmemesi

Şirket'in 120 Alıcılar ve 128 Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabında kayıtlı bulunan alacaklardan süresi içinde tahsil edilmeyenlere gecikme faizi tahakkuk ettirilmediği, sadece asıl alacağın kayıtlarda bulunduğu görülmüştür.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun "Ticari İşlerde Faiz" başlıklı 8'inci maddesi uyarınca ticari işlerde sözleşmenin tarafları, gecikme faizi alınmasını ve uygulanacak faiz oranını sözleşmede serbestçe belirleyebilirler. Taraflar, sözleşmede temerrüt faizi oranını belirlememişlerse, 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanun'un 2'nci maddesinin ilk fıkrasına göre; temerrüde düşen borçlu, geçmiş günler için 1'inci maddede belirlenen kanuni faiz orana göre temerrüt faizi ödemeye mecburdur. Bununla birlikte, 3095 sayılı Kanun, bazı şartlarda daha yüksek orandan temerrüt faizi talep edilebilmesine imkân tanımaktadır.

Aynı Kanun'un 2'nci maddesine göre, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın önceki yılın 31 Aralık günü kısa vadeli avanslar için uyguladığı faiz oranı, 1'inci maddeyle belirlenen orandan fazla ise, bu oran üzerinden gecikme faizin hesaplanması gerekmektedir. Hesaplanan gecikme faiz tutarlarının tahakkuk ettirilerek muhasebe sistemine kaydedilmesi gerekmektedir.

1 Sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nin "Tekdüzen Hesap Çerçevesi, Hesap Planı ve Hesap Planı Açıklamaları" başlıklı (c) bendinde, işletmelerin faaliyet alanı kapsamındaki işlerden kaynaklanan temerrüt faizi gelirlerinin "649 Faaliyetlerle İlgili Diğer Olağan Gelir ve Karlar" hesabında kaydedilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Karşılık olarak da asıl alacağın takip edildiği "120 Alıcılar" hesabının borçlandırılması gerekmektedir.

Tekdüzen muhasebe sistemi tahakkuk esasına dayanmaktadır. Tahakkuk esasında işlemler ve olaylar, nakit akımlarının ne zaman olduğuna bakılmaksızın, ortaya çıktıklarında kaydedilmesi gerekmektedir. Sözleşme hükümlerinin zamanında yerine getirilmemesine bağlı

olarak ortaya çıkan ve şirket açısından sözleşmeye bağlı bir alacak haline gelen gecikme faizi tutarlarının asıl alacak gibi nakit akışına bağlı olmaksızın muhasebe kayıtlarına alınması gerekmektedir. Ticari alacakların vadesinde tahsil edilmemesine bağlı olarak ortaya çıkan gecikme faizlerinin, tahakkuk ettirilerek muhasebe kayıtlarına alınması ve yıl sonunda mali tablolarda yer alması gerekmektedir.

Diğer taraftan, bir ferî alacak olan gecikme faizi tutarlarının tahakkuk ettirilerek muhasebe sisteminde kayıt altına alınması hem mali şeffaflık hem de hesap verme sorumluluğu açısından önem arz etmektedir.

Yapılan incelemede, 120 Alıcılar Hesabında yer alan 20.109.314,91 TL vadesi geçmiş alacak ile 128 Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabında yer alan 22.360.043,30.-TL alacak için dönem sonlarında faiz tahakkuk ettirilmediği tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine; Şirket tarafından; faiz faturası kesildiği, gecikme faizi tahsilatını bu şekilde gerçekleştirildiği belirtmiş olsa da muhasebe işlemleri incelendiğinde muhasebe kayıtlarında herhangi bir gecikme faizi alacağı bulunmamaktadır.

Sonuç olarak, temerrüde düşmüş alacaklar için sözleşme hükümleri temelinde gecikme faiz oranının belirlenmesi ve hesaplanan temerrüt faiz tutarlarının da tahakkuk esaslı muhasebe sisteminin gereği olarak muhasebe kayıtlarına aktarılması gerekmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Açık İhale Yapılarak Alınması Gereken İşlerin Doğrudan Temin Yöntemiyle Kısımlara Bölünerek Alınması

Şirket tarafından yapılan bazı mal ve hizmet alımlarının ihale yoluyla temin edilmeyip, kısımlara bölünmek suretiyle doğrudan temin yöntemiyle gerçekleştirildiği görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel İlkeler" başlıklı 5'inci maddesinde, İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur. Ayrıca, eşik değerlerin altında kalmak amacıyla mal veya hizmet alımları ile yapım işlerin kısımlara bölünemeyeceği, Kanuna göre yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında

ihale usulünün temel alınması gerektiği belirtilmektedir.

Mezkûr Kanun'un "Doğrudan Temin" başlıklı 22'nci maddesinin (d) bendi kapsamında yapılacak alımlar için parasal sınırlar öngörülmüş olup, 25.01.2023 tarih ve 32084 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kamu İhale Tebliği (Tebliğ No: 2023/1) ile söz konusu parasal limit, büyükşehir belediyesi sınırları dâhilinde bulunan idareler için 431.810,00 TL olarak belirlenmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "4734 Sayılı Kanun'un 22'nci maddesinin (d) bendi gereğince İhtiyaçların Temini" başlıklı 22.5'inci maddesinin 22.5.1.1 no'lu bendinde; bu bentte belirlenen parasal limitlere bağlı olarak yapılacak ihtiyaç teminlerinde, piyasada yapılan fiyat araştırması sonucunda öngörülen parasal limitin aşılabacağı tespit edilmesi halinde, ihtiyacın Kanun'un ilgili hükümlerine göre ihale yoluyla temin edilmesi gerektiği düzenlemesi yapılmıştır.

Ayrıca, 4734 sayılı Kanun'un 19'uncu maddesine göre açık ihale usulü ile temini gereken ihtiyacın, Kanun'un 22'nci maddesinin (d) bendi için öngörülen parasal sınırların altında kalacak şekilde, adet bazında veya aynı ihale konusu içinde yer alabilecek nitelikteki mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin, kalemlere veya gruplara bölünmek suretiyle aynı Kanun'un 22'nci maddesinin (d) bendine göre temini, 4734 sayılı Kanun'un temel ilkelerine aykırılık teşkil ettiğinden, bu yönde uygulamaların sorumluluk doğuracağına Kamu İhale Genel Tebliği'nde dikkat çekilmiştir.

Yapılan incelemede, Şirket yetkilileri tarafından doğrudan temin yöntemi kullanılarak yapılan bazı mal ve hizmet alımlarının, 2023 yılı için 431.810,00 TL olarak belirlenen parasal sınırın altında kalacak şekilde kısımlara bölünerek gerçekleştirildiği tespit edilmiştir. Aşağıdaki tabloda kısımlara bölünerek yapılan bazı mal ve hizmet alımlarının detayları yer almaktadır.

Tablo 2: Doğrudan Temin Sınırın Altında Kalmak Amacıyla Kısımlara Bölünerek Yapılan Alımlar

Sıra No	İşin Niteliği	KDV Hariç Tutar (TL)	KDV Dahil Tutar (TL)	Onay Belgesi Tarihi
1	Sondaj Kuyusu Açılma İşİ	429.066,66	501.500,00	09.03.2023
2	Sondaj Kuyusu Açılması Hizmeti İşİ	409.755,00	460.377,00	11.04.2023
3	Sondaj Kuyusu Açılma Hizmeti İşİ	418.834,00	494.224,12	11.05.2023
4	Sondaj Kuyusu Açılması Hizmeti İşİ	209.007,00	237.906,88	08.07.2023

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine Şirket tarafından özetle; mevsimsel etkiler nedeniyle su ihtiyacının karşılanması amacıyla söz konusu alımların planlama yapılamadan gerçekleştirildiği, bundan sonraki süreçte planlamanın titizlikle yapılarak alımların bu

kapsamda yapılacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak, Şirketin ana faaliyet konusunun hazır su üretimi olduğu hususu da dikkate alındığında, kuyu açılması hizmeti işinin önceden planlaması, bu kapsamda rutin ve önceden öngörülebilir mal ve hizmet alımlarının doğrudan temin yöntemi yerine 4734 sayılı Kanun'da belirtilen temel ihale usulleri ile temin edilmesi gerekmektedir.

BULGU 2: Ambalajlı Su Taşıma Hizmet Alım İşine Ait İhale Komisyonu Kararının Usulüne Uygun Bildirilmemesi

Şirket'in, yapmış olduğu ihaleye ait komisyon kararının ilgili firmaya usulüne uygun olarak bildirmemesi sebebiyle zarara uğradığı görülmüştür.

Ambalajlı Su Taşıma Hizmet Alım İşine ilişkin İdari Şartnamenin "Bildirim ve Tebligat Esasları" başlıklı 6'ncı maddesinin 6.1 no.lu bendinde bildirim ve tebligatın iadeli taahhütlü posta yoluyla veya imza karşılığı elden yapılacağı ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede; yukarıda yer alan Şartname hükmüne rağmen ihale üzerinde kalan istekliye kesinleşen ihale sonucu ve sözleşmeye davetin e-posta yoluyla bildirildiği ve Şirket ile ihale üzerinde kalan istekli arasında sözleşme imzalanmadığı için de istekliye ait geçici teminatın irat kaydedildiği tespit edilmiştir. İlgili firma söz konusu hususu yargıya taşımış olup mahkemenin de Şirket aleyhine karar verdiği görülmüştür.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine Şirket tarafından; sonraki dönemler için aynı durumla karşılaşılmaması için gerekli önlem ve kontrol mekanizmalarının oluşturulacağı belirtilerek denetim yılında yapılan uygulamanın hatalı olduğu kabul edilmiştir.

Yaşanan bu olumsuzlukların bir daha yaşanmaması için yapılan alımlara ilişkin şartname ve sözleşme hükümlerine uyulmasına azami dikkat edilmesi ve aksi durumlarda Şirket'in zarar etmesi halinde ilgililerin sorumluluğuna gidilmesi gerektiği bilinmelidir.

BULGU 3: Avans Ödemelerinde Hatalı Uygulama Bulunması

Şartları taşımayan personele acil durum avansı ödemesi yapıldığı görülmüştür.

Şirket'in, 01.07.2017 tarihli ve 17/49 sayılı Yönetim Kurulu kararına istinaden çıkarılan İnsan Kaynakları Yönetmeliği'nin mali haklar bölümünde yer alan avans başlıklı 31 inci maddesinin b bendine göre, personelin kendisinin, ana, baba, eş veya çocuğunun ağır bir hastalık veya ameliyat nedeniyle tedavi görmesi halinde personelin acil ihtiyacının karşılanması amacıyla ve yapılan harcamaların belgelendirilmesi kaydıyla veya ana, baba, eş veya çocuğunun ölümü halinde, aylık brüt asgari ücretin azami 3 katına kadar ve maaşından en fazla

7 taksitte kesilmek üzere İnsan Kaynakları Müdürlüğü'nün onayıyla avans verileceği ifade edilmiştir.

Yönetmelik hükmünden acil durum avansının ağır hastalık veya ameliyat nedeniyle tedavi görülmesi halinde ve belgelendirilmesi koşuluyla verilebileceği anlaşılmaktadır.

Yapılan incelemede, Şirket personelinden 10 kişiye eğitim ve icra takibi sebebiyle taksitle toplam 242.500,00 TL acil durum avansı verildiği tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine Şirket tarafından sonraki dönemlerde acil durum avans uygulamasının ilgili Yönetmelik hükümlerine uygun olarak yapılmaya başlandığı ifade edilmiştir.

Yapılan uygulamanın Yönetmelik hükümlerine aykırı olduğu açık olup bundan böyle verilecek acil durum avanslarında Yönetmelik hükümlerine riayet edilmesi gerektiği bilinmelidir.

BULGU 4: Avukatlık Hizmet Alım Sözleşmelerinde Sorumluluklar ve Vekâlet Ücreti Ödemelerine İlişkin Açık Hükümlerin Bulunmaması

Şirket tarafından hizmetlerin yürütülmesi bağlamında üçüncü şahıslarla ve/veya personelle yaşanabilecek hukuki ihtilaflarda uzmanlıklarından istifade edilmek suretiyle dört hukuk bürosundan hizmet alındığı ancak akdedilen sözleşmelerde idare ve avukatların sorumlulukları ve avukatlara ödenecek vekalet ücretlerine ilişkin sarih düzenlemelere yer verilmediği görülmüştür.

A) Şirket ile iki hukuk bürosu arasında akdedilen sözleşmelerin muhtevasına bakıldığında, sözleşme maddelerinin genel nitelikte olduğu görülmüştür. Özellikle avukatlarca söz konusu temsil yetkisinin iyi bir şekilde yerine getirilmemesi durumunda katlanılması gereken yükümlülükler gibi sözleşme sonrasında yaşanabilecek hukuki konularda açık düzenlemelere yer verilmediği tespit edilmiştir.

Kurumsallaşmış bütün şirketlerde görev, yetki ve sorumluluklar açık bir biçimde belirlenmekte ve personel istihdamı/hizmet alımları da tanımlanan işin gereklerine göre gerçekleştirilmektedir. Bu haliyle uzmanlığından istifade edilmek suretiyle alımı gerçekleştirilen avukatlık ve diğer hizmet alımlarına ilişkin sözleşmelerde görev, yetki ve sorumlulukların açıkça düzenlenmesine azami gayret gösterilmelidir.

B) Şirket ile diğer hukuk büroları arasında akdedilen sözleşmelerin muhtevasında avukatlara vekâlet ücretlerinin ödenebileceğine ve/veya ödenecekse ne kadar ödenebileceğine ilişkin açık düzenlemelere yer verilmediği tespit edilmiştir.

Öncelikle belirtmek gerekir ki Mahkemelerce hükmedilen vekâlet ücreti avukatın değil tarafın hakkıdır. Anayasa Mahkemesinin 2012/615 başvuru numaralı ve 21.11.2013 tarihli bireysel başvuru kararında; “Vekil ile takip edilen davalarda mahkemece, kanuna göre takdir olunacak vekâlet ücretinin taraf lehine karar verileceği belirtilmiştir. Bu karardan mahkemece hükmedilen vekâlet ücretinin tarafın hakkı olduğu açıkça anlaşılmaktadır. Bu minvalde vekâlet ücreti Şirket’in hakkıdır.” denilmektedir. Yargılama gideri olan ve mahkemelerce hükmedilen vekâlet ücreti konusunda özel Kanun’un 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu olduğu görülmektedir.

6100 sayılı Kanun’un “Yargılama Giderlerinin Kapsamı başlıklı 323/1(ğ) maddesi gereğince yargılama giderleri arasında bulunan vekâlet ücreti diğer giderleri gibi mahkemece resen hüküm altına alınır.

1136 sayılı Avukatlık Kanunu’nun 164’üncü maddesinin de içinde bulunduğu “Onbirinci Kısım” 4667 sayılı Avukatlık Kanunu’nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla “Avukatlık Sözleşmesi” üst başlığı altında düzenlenmiş, maddenin son fıkrası, “Avukatla iş sahibi arasında yazılı sözleşme bulunmadıkça tarifeye dayanılarak karşı tarafa ödenecek vekâlet ücreti avukata aittir” şeklindeyken 4667 sayılı Kanun’un 77’nci maddesiyle yapılan değişiklikle “Dava sonunda, kararlar tarifeye dayanılarak karşı tarafa yüklenecek vekâlet ücreti avukata aittir” şeklinde değiştirilmiştir. Getirilen bu hükümden ücretin doğrudan doğruya avukata ödeneceği anlaşılmamalıdır. Nitekim bu cümlenin devamında yer alan, “Bu ücret, iş sahibinin borcu nedeniyle takas ve mahsup edilemez, haczedilemez” biçimindeki düzenlemeyle de mahkemelerce hükmedilen vekâlet ücretinin öncelikle müvekkile ait olduğu belirtilmiş, avukatın vekâlet hizmetinden doğan ücretini güvence altına almak amaçlanmıştır.

Yargıtay içtihatlarında da vekâlet ücreti yargılama giderlerinin bir parçası olarak kabul edilmekte ve asil lehine hükmedilmesi gereken bir hak olduğu konusunda istikrarlı şekilde kararlar verilmektedir. Bu durumda 6100 sayılı Kanun ve yerleşik mahkeme içtihatlarına göre mahkemelerin yargılama giderleri kapsamında hükmettikleri vekâlet ücretinin, taraflar lehine bir hak ya da aleyhine bir yükümlülük doğurduğu anlaşılmaktadır. Avukata verdiği hizmet karşılığı ücret ödenmekte olup, mahkemelerce şirket lehine hükmedilen vekâlet ücreti yargılama gideri olduğundan Şirket’in hakkı ve gelirdir. Bu kapsamda elde edilen gelirlerin

öncelikle şirket bütçesine gelir kaydedilmesi ve akabinde avukatlık sözleşmesine konacak hükümler çerçevesinde gerekli yasal kesintiler yapıldıktan sonra avukatlara ödeme yapılmasının vergi güvenliği ilkesinin sağlanması bağlamında da daha uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine; Şirket tarafından; sözleşmelerin ilgili unsurları barındırdığı belirtilmiş olsa da, avukatlık sözleşmelerinde sorumlulukların belirtilmediği ve vekalet ücretine ilişkin açık düzenlemeler bulunmadığı görülmüştür.

Bu itibarla; Şirket tarafından hizmet alımı yapılan avukatlara vekâlet ücreti ödenip ödenmeyeceği, ödenecekse ne tutarda ödeneceği konusunda akdedilen sözleşmelere açık hüküm konulmak suretiyle hareket edilmesi gerekmektedir.

BULGU 5: Bazı Şirket Çalışanları ve Aile Fertlerinin Özel Sağlık Sigortası Bedellerinin Şirket Bütçesinden Karşılanması

Şirkette görev yapan genel müdür, yönetim kurulu üyeleri, müdür ve şefler ile bunların aile fertleri için tamamlayıcı sağlık sigortası yaptırılarak poliçe bedellerinin Şirket bütçesinden karşılandığı görülmüştür.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde; hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanların, madde kapsamında sigortalı sayılacakları ifade edilmiştir. Aynı Kanun'un 60'ıncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde; 4'üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılanların, genel sağlık sigortalısı sayılacakları belirtilmiştir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun "Tacir olmanın hükümleri" başlıklı 18'inci maddesinde ise her tacirin, ticaretine ait bütün faaliyetlerinde basiretli bir iş adamı gibi hareket etmesi gerektiği belirtilmiştir. Ayrıca, kamu kaynağı kullanan Şirket'in, kaynaklarını ekonomik kullanması konusunda özen yükümlülüğü bulunmaktadır.

Buna göre, ihale kapsamında özel sağlık sigortası yaptırılan tüm personel ile bunların bakmakla yükümlü olduğu kişiler, 5510 sayılı Kanunu'nun 60'ıncı maddesi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılmaktadır ve kendileri için Sosyal Güvenlik Kurumuna genel sağlık sigorta primi ödemesinde bulunmaktadır. Dolayısıyla bu kişiler ve aile fertleri için özel sağlık sigortası yaptırılması, ilgililer için mükerrer sağlık sigortası uygulaması anlamına geldiğinden,

durumun Şirket kaynaklarının etkin, ekonomik ve verimli kullanımını açısından yersiz olduğu değerlendirilmektedir.

Yapılan incelemede Şirket tarafından 1.230.250,00 TL sözleşme bedelli 2023 yılı Grup Sağlık Sigortası Hizmeti Alımı yapılmak suretiyle, Şirket personeli ve bunların aile efradı 133 kişi için özel sağlık sigortası yaptırılmış ve 1.166.200,00 TL ödeme yapıldığı tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine Şirket tarafından; özel sağlık sigortası yaptırılmasının Şirket iç mevzuatına uygun olduğu, Şirket çalışanlarına sağlanan bu imkânın, çalışma hayatı içerisinde yoğun iş temposu ile birlikte personellerinin yönetim ve denetim sorumluluğunu da üstlenmiş bulunan genel müdürden şeflere kadar olan yönetici grubu ve aile üyeleri için yoğun çaba ve emekleri karşılığında bir teşvik unsuru olduğu, ayrıca yararlandırılan özel sağlık sigortası uygulamasının; özel sağlık sigortası yaptırılmasını teşvik amacıyla 13.06.2012 tarihli ve 6327 sayılı Kanununun 28'inci maddesi ile değiştirilen Gelir Vergisi Kanunu'nun 89'uncu maddesinin birinci fıkrasının birinci bendinde yer alan düzenlemeye de uygun olduğunu belirterek herhangi bir hukuka aykırılık söz konusu olmayacağı gibi şirket menfaatlerine de hanel getirmeyeceği ifade edilmiş olsa da 193 sayılı Kanun'da yer alan söz konusu düzenlemeler, ücretliler için getirilmiş olan ve sigorta primi ödemelerinin ücretlilerin kendisi tarafından karşılandığı teşvik düzenlemeleridir. Bu düzenlemelerin, yönetim kurulu üyesi olsa dahi 657 sayılı Kanun'a tabi memurlar ile şirket personelinin aile fertlerinin anılan sigorta bedellerinin şirketlerce ödenmesine yönelik bir teşvik unsuru içermediği ortadadır. 657 sayılı Kanun'a tabi olan Şirket yönetim kurulu üyeleri açısından bu tür ödemeler söz konusu Kanun'a uygun düşmeyeceği gibi üst düzey yöneticiler dışında kalan personel ile aile fertlerinin sağlık sigortası bedellerinin Şirket tarafından ödenmesi de Şirket menfaatleri ile uyumlu bulunmamaktadır.

Sonuç olarak, ödenen SGK primleri ile personelin alacağı sağlık hizmetlerinin Devletin sunmuş olduğu standartlar çerçevesinde karşılandığı dikkate alınarak, bu standartlar dışında alınmak istenen sağlık hizmet giderlerinin kamu kaynakları ile karşılanmaması ve hiçbir şirket çalışanı ve aile ferdi için özel sağlık sigortası giderlerinin Şirket kaynaklarından ödenmemesi gerekmektedir.

BULGU 6: Yapı Ruhsatı ve Yapı Kullanım İzin Belgesi Bulunmayan, Depreme Dayanıklı Olmadığı Anlaşılan Hizmet Binasının Kullanılmaya Devam Edilmesi

Şirket tarafından ana hizmet binası olarak kullanılan ruhsatsız binanın depreme dayanıklı olmadığı anlaşılmıştır.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun "Kapsam" başlıklı 2'nci maddesinde belediye ve mücavir alan sınırları içinde ve dışında kalan yerlerde yapılacak planlar ile inşa edilecek resmi ve özel bütün yapıların anılan Kanun kapsamında olduğu belirtilmiş; Kanun'un "Tanımlar" başlıklı 5'inci maddesinde ise yapı; karada ve suda, daimi veya muvakkat, resmi ve hususi yeraltı ve yerüstü inşaatı ile bunların ilave, değişiklik ve tamirlerini içine alan sabit ve müteharrik tesis şeklinde tanımlanmıştır.

Ayrıca anılan Kanun'un dördüncü bölümünde yapı ruhsatı alınmasına ilişkin detaylara yer verilmiş olup, Kanun'un 21'inci maddesinde Kanun kapsamına giren bütün yapılar için 26'ncı maddede belirtilen istisnai haller hariç yapı ruhsatı alınmasının zorunlu olduğu, aynı bölümde yer alan "Yapı kullanma izni" başlıklı 30'uncu maddesinde ise bir yapının tamamen bittiği takdirde tamamının, kısmen kullanılması mümkün kısımları bittiği takdirde de bu kısımlarının kullanılabilmesi için inşaat ruhsatını veren belediyeden izin alınması gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Yapılan incelemede Eyüpsultan İlçesi Mithatpaşa Mahallesi, 9 ada 3296, 3297, 3298 ve 3299 No.lu parseller üzerinde bulunan ve şirket tarafından ana hizmet binası olarak kullanılan yapıya ait arsanın İstanbul Büyükşehir Belediyesine ait olduğu, arsa üzerinde yer alan ve Şirket tarafından ana hizmet binası olarak kullanılan yapının yapı ruhsatı ve yapı kullanım izin belgesinin olmadığı tespit edilmiştir.

Ayrıca, Şirket'in ilgili parseller üzerinde bulunan yapılarının bina laboratuvar testleri, zemin etütleri ve güvenlik analiz raporları neticesinde depreme dayanıklı olmadığı anlaşılmış, söz konusu yapıların depreme dayanıklı hale getirilebilmesi ya da yeniden inşası amacıyla İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne yazılan 16.11.2023 tarih ve 8004 sayılı yazı ile imar durumu ve yapı izinleri ile ilgili Şirket'e bilgi verilmesi istenmiş, ancak Büyükşehir Belediyesi tarafından herhangi bir bilgilendirme yapılmamıştır.

Sonuç olarak, Şirket merkez binasının yapı ruhsatı ve yapı kullanım izni olmaksızın kullanılması İmar Kanunu hükümlerine aykırılık teşkil etmesinin yanı sıra muhtemel deprem

riskine karşı gerekli önlemlerin alınmamasına yol açmaktadır. Bu itibarla, söz konusu durumların yol açtığı yönetim risklerinin giderilmesi gerekmektedir.

BULGU 7: Elektronik Sipariş Kanallarının Alt Bayi Su Satışlarının Teşvikine Yönelik Sözleşmenin Uygulanmasında Hatalar Bulunması

Hamidiye alt bayii su satışlarının teşviki amacıyla elektronik sipariş kanallarının kullanılmasına yönelik uygulamalarda hatalı işlemler ve bu nedenle muhasebe kayıtlarında hatalar bulunduğu görülmüştür.

Şirket su satış kanallarını geliştirmek amacıyla online sipariş karşılığında elektronik ödeme yöntemlerini kullanmak üzere BELBİM Elektronik Para ve Ödeme Hizmetleri AŞ (BELBİM) ile 11.08.2020 tarihinde üç yıl süreli bir sözleşme imzalamıştır. Sözleşme ile BELBİM AŞ tarafından ihraç edilen (İstanbulkart) veya kabul edilen ödeme araçlarının (kredi kartı vb.) Hamidiye online sipariş kanallarında kullanılması, bu kapsamda BELBİM AŞ tarafından su satışını yapan Hamidiye alt bayii (üye işyeri) adına açılacak banka hesabında toplanması, toplanan hasılatın BELBİM AŞ tarafından üye işyerine gönderilmesi ve bunun karşılığında üye işyeri tarafından BELBİM AŞ'ye sözleşmede belirlenen oranda komisyon ödenmesi, bu komisyonun da BELBİM AŞ tarafından üye işyerinin hakedişinden kesilerek tahsil edilmesi öngörülmüştür.

Yapılan incelemede, sözleşmede Hamidiye Bayii'ne ait hakediş tutarının BELBİM AŞ tarafından Hamidiye Bayii'nin banka hesabına yatırılacağı belirtilmesine rağmen, Şirket'in banka hesabına gönderildiği, daha sonra Şirket tarafından Hamidiye Bayii'ne gönderildiği ve bu işlemlere ilişkin muhasebe kayıtlarında öncesinde bir ticari satış işlemi bulunmamasına rağmen 120 Alıcılar Hesabına alacak kaydı yapıldığı, Şirketin ödemekle yükümlü olmadığı komisyon ödemeleri için gider kaydı ve bu giderin yansıtılması nedeniyle de elde etmediği gelir için gelir kaydı oluşturulduğu görülmüştür.

Sonuç olarak, Şirket sözleşmede öngörülmemesine rağmen, tahsilat ve ödeme işlemlerine aracılık etmiş ve bu işlemlerin muhasebeleştirilmesinde muhasebe esaslarına uygun olmayan ters kayıtlar oluşturulmuştur. Şirket işlemleri sözleşme hükümlerine uygun gerçekleştirilmeli ve bu işlemler Tekdüzen Muhasebe Esaslarına uygun muhasebeleştirilmelidir.

BULGU 8: Finansal Kiralama İşlemleri İçin Belediye Meclisi Kararı Alınmaması

Şirket'in, borçlanma mahiyetinde olan ve bu nedenle ilave maliyetlere katlandığı finansal kiralama işlemleri için Belediye Meclisi kararı alınmadığı görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Borçlanma" başlıklı 68'inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde; Belediye ve bağlı kuruluşları ile bunların sermayesinin %50'sinden fazlasına sahip oldukları şirketlerin, faiz dâhil iç ve dış borç stok tutarının, en son kesinleşmiş bütçe gelirleri toplamının 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'na göre belirlenecek yeniden değerlendirme oranıyla artırılan miktarını aşamayacağı, bu miktarın büyükşehir belediyeleri için bir buçuk kat olarak uygulanacağı hükmü tesis edilmiştir.

Aynı maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde ise; Belediye ve bağlı kuruluşları ile bunların sermayesinin yüzde ellisinden fazlasına sahip oldukları şirketlerin, en son kesinleşmiş bütçe gelirlerinin, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'na göre belirlenecek yeniden değerlendirme oranıyla artırılan miktarının yılı içinde toplam %10'unu geçmeyen iç borçlanmayı belediye meclisinin kararı ile; %10'unu geçen iç borçlanmayı ise meclis üye tam sayısının salt çoğunluğunun kararı ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın onayı ile yapabileceği hükmü tesis edilmiştir.

6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktöring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanunu "Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde finansal kiralama; bir finansal kiralama sözleşmesine dayalı olmak koşuluyla, bu Kanun veya ilgili mevzuatı uyarınca yetkilendirilen kiralayan tarafından finansman sağlamaya yönelik olarak bir malın mülkiyetinin kira süresi sonunda kiracıya devredilmesi; kiracıya kira süresi sonunda malın rayiç bedelinden düşük bir bedelle satın alma hakkı tanınması; kiralama süresinin malın ekonomik ömrünün yüzde sekseninden daha büyük bir bölümünü kapsamaması veya finansal kiralama sözleşmesine göre yapılacak kira ödemelerinin bugünkü değerlerinin toplamının malın rayiç bedelinin yüzde doksandan daha büyük bir değeri oluşturması hâllerinden herhangi birini sağlayan kiralama işlemi şeklinde tanımlanmıştır.

Söz konusu finansal kiralama işlemlerinin bir finansman aracı olarak kullanıldığı ve niteliği itibarıyla bir borçlanma aracı olduğu değerlendirilmektedir. Şöyle ki; finansal kiralamaya konu olan husus finansal kiralama sözleşmesine bağlanmakta, ödeme planı oluşturulmakta, söz konusu ödeme planı vade içermekte (kira vadesi), vadesi gelen tutarlar anaparanın üzerine faiz işletilerek finansmandan yararlanan tarafça ödenmektedir.

Ayrıca, Tek Düzen Hesap Planında 301/401 Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar “Mali Borçlar” altında düzenlenmiştir. Vade yapısına göre kiracıların finansal kiralama yapanlara olan ve vadesi bir yılı geçmeyen borçlarının izlendiği hesap olarak 301 Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar Hesabı, vadesi bir yılı aşan borçlarının izlendiği hesap olarak da 401 Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar Hesabı ihdas edilmiştir.

Yapılan incelemede, Şirket’in 2023 yılı içerisinde finansal kiralama yöntemiyle borçlandığı ancak söz konusu borçlanma işlemleri gerçekleştirilirken İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisi kararının alınmadığı görülmüştür. Öte yandan, söz konusu finansal kiralama sözleşmeleri gereği Şirket’in ekstra faiz yükümlülüğüne girdiği ve bundan kaynaklı olarak ilave KDV maliyetine katlandığı tespit edilmiştir.

Tablo 3: 2023 Yılında Yapılan Finansal Kiralama Sözleşmelerine İlişkin Bilgiler

Finansal Kiralama Sözleşme Numarası	Anapara	Faiz	KDV'siz Kira (TL)	KDV'li Kira (TL) Toplam
2084101 (2018 yılı)	4.360.408,98-EUR	582.937,74-EUR	4.943.346,72-EUR	5.009.767,19-EUR
77007/1 (2022 yılı)	20.322.233,48-TL	7.159.263,64-TL	27.481.497,12-TL	27.973.687,50-TL

Tablo 4: 31.12.2023 Tarihi İtibarıyla Finansal Kiralama Sözleşmeleri Kapsamında Ödenen Tutarlar

Finansal Kiralama Sözleşme Numarası	Anapara	Faiz	KDV'siz Kira Toplamı	KDV'li Kira Toplamı
2084101	753.183,91 (EURO)	34.171,37 (EURO)	787.355,28 (EURO)	812.215,81 (EURO)
77007/1	11.036.054,10 (TL)	5.394.718,22 (TL)	16.515.832,26 (TL)	16.595.080,07 (TL)

Yukarıda yer alan tablolardan görüleceği üzere; finansal kiralama işlemi belirli bir anaparanın üzerine ilave faiz yüküne katlanılarak gerçekleştirilen bir finansman yöntemi olup Şirket tarafından yapılan finansal kiralama sözleşmeleri neticesinde 2023 yılı içerisinde KDV dahil katlanılan toplam maliyet tutarı 43.211.392,10 TL'dir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket tarafından özetle; 5393 sayılı Kanun'un 68'inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinden bahsedilmiş, finansal kiralama işleminin banka kredisi gibi bir borçlandırıcı işlemi olmadığı orta ve uzun vadeli yatırımların finansmanında kullanılan bir satınalma yöntemi olduğu, bu nedenle finansal kiralama işlemlerinde meclis kararı alınmasına gerek bulunmadığı ifade edilmiştir.

Her ne kadar Şirket tarafından finansal kiralama işleminin bir borçlanma yöntemi olmadığı, satınalma yöntemi olduğu ifade edilmiş olsa da bulgu metninde de ortaya konulduğu üzere finansal kiralama özünde; finansal kiralama sözleşmesine bağlanan, ödeme planı oluşturulan, söz konusu ödeme planı vade içeren (kira vadesi), vadesi gelen tutarlar anaparanın üzerine faiz işletilerek finansmandan yararlanan tarafça ödenen niteliği itibarıyla bir

borçlanma/finansman aracıdır. Ayrıca, Tek Düzen Hesap Planında 301/401-Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar “Mali Borçlar” altında düzenlenmiştir.

Sonuç olarak, niteliği itibarıyla bir iç borçlanma aracı olan finansal kiralama işlemlerinin gerçekleştirilebilmesi için en son kesinleşmiş bütçe gelirlerinin yeniden değerlendirilme oranıyla artırılan miktarının yılı içinde toplam %10’unu geçmeyen iç borçlanmalarda uygulanan mevzuat hükmü gereğince Belediye Meclis kararının alınması gerekmektedir.

BULGU 9: Hammadde Alımlarına İlişkin Muayene ve Kabul Komisyonunun Kurulmaması

Şirket’in yapmış olduğu hammadde alımlarında muayene ve kabul komisyonunun kurulmadığı görülmüştür.

Şirket, doğrudan temin alım yöntemini veya istisna kapsamında gerçekleştirdiği mal ve hizmet alımlarını sözleşmeye bağlamış, sözleşmesinde veya idari şartnamesinde denetim, muayene ve kabul öngörmüşse, aynı ihaleli işlerde olduğu gibi denetim, muayene ve kabul işlemlerini sözleşme çerçevesinde yürütmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede; hammadde alımlarını istisna kapsamında sözleşmeye bağladığı ve idari şartnamelerinde muayene ve kabul işlemlerinin idare tarafından kurulacak Muayene ve Kabul Komisyonunca yapılacağı hükmüne yer verilmiş olup komisyonun kurulmadığı ve işlemlerinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine Şirket tarafından denetim tespiti sonrasında muayene ve kabule ilişkin işlemlerin şartname veya sözleşmelerinde öngörülen hükümler doğrultusunda titizlikle uygulanacağı ifade edilmiştir.

Bu itibarla Şirket’in; sözleşmeye bağlamış ve sözleşmesinde teslimi için denetim, muayene ve kabul öngörülmüş olan istisna kapsamında gerçekleştirdiği mal alımlarını şartnamede veya sözleşmede öngörülen hükümlere uygun olarak gerçekleştirmesi gerekmektedir.

BULGU 10: Kamu İhale Kanunu’nun 3-g İstisna Hükümüne Dayanılarak Yapılan Alımlarda Üst Limitin Aşılması

Şirket tarafından Kamu İhale Kanunu’nun 3’üncü maddesinin (g) bendine dayanılarak gerçekleştirilen alımların istisna limiti üzerinde olduğu görülmüştür.

4734 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinin (g) bendinde; belediye şirketlerinin ticarî ve sınaî faaliyetleri kapsamında; doğrudan mal ve hizmet üretimine veya ana faaliyetlerine yönelik ihtiyaçlarının temini için yapacakları, yaklaşık maliyeti ve sözleşme bedeli 2023 yılı için 66.224.498,00 TL'yi aşmayan mal veya hizmet alımları Kamu İhale Kanunu'nun kapsamı dışında tutulmuştur.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin 4.3.3'üncü maddesinde ise şirketlerin yıllık planlama yapılabilen mal ve hizmet alımlarına ilişkin değerlendirmelerde, bu mal ve hizmetlerin yıllık toplam yaklaşık maliyetinin dikkate alınacağı belirtilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri bir arada değerlendirildiğinde; istisna alımlarının, yıllık ihtiyaçların belirlenerek sözleşme bedeli veya yaklaşık maliyetin istisna limiti dahilinde ise yapılmasını mümkün kılmaktadır.

İstisna kapsamında yapılan alımların incelenmesi neticesinde; preform mal alımlarının 4734 sayılı Kanun'un 3 (g) bendi çerçevesinde gerçekleştirildiği ve KDV hariç sözleşme tutarları toplamının 109.082.142,98 TL olduğu tespit edilmiş olup bu alımların yıllık planlamasının yapılarak 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre açık ihale şeklinde gerçekleştirilmesi gerekirken kısımlara bölünerek istisna hükmü çerçevesinde gerçekleştirildiği anlaşılmaktadır.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine Şirket tarafından; açık ihale yapıldıktan sonra 21/b pazarlık ihalesi denenmiş olup yine teklif çıkmaması sebebiyle ve üretimi aksatmamak amacıyla 3(g) istisna kapsamında yapıldığı belirtilmiş ise de İhale Kanunu'nda esasen temel ihale usulü açık ihale usulüdür. Teklif çıkmaması ve üretimi aksatmamak istisna kapsamında alım yapılabilmesi için geçerli bir sebep olmayıp ancak mevzuatta öngörülen şartların gerçekleşmesi halinde mümkündür.

Sonuç olarak; 4734 sayılı Kanun'un 3 (g) maddesi kapsamında yapılacak alımlarda yıllık olarak belirlenen istisna limitinin aşılması ve yıllık ihtiyaca göre istisna limitinin üstünde olacağı düşünülen alımların Kanun kapsamındaki açık ihale yöntemiyle yapılması gerekmektedir.

BULGU 11: Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmetlerin, Büyükşehir Belediyesinin Ortağı Olduğu Diğer Şirketlerden Doğrudan Hizmet Alımı Suretiyle Gördürülmesi

Şirket tarafından personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımları Büyükşehir Belediyesinin doğrudan veya dolaylı olarak %50'sinden fazlasına sahip olduğu diğer şirketlerden doğrudan hizmet alımı suretiyle gerçekleştirilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 62'nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendine göre, belediyeler ile bağlı kuruluşları ve bunların üyesi olduğu mahalli idare birlikleri, birlikte veya ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlası il özel idareleri, belediyeler ve bağlı kuruluşlarına ait şirketler; mahalli idare ve şirket bütçelerinden, personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı veya niteliği itibarıyla bu sonucu doğuracak şekilde alım yapamaz ve buna imkân sağlayan diğer mevzuat hükümleri uygulanamaz.

Diğer yandan; 20.11.2017 tarihli ve 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 126'ncı maddesi ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye eklenen Ek madde 20'nin ilk fıkrasına göre ise il özel idareleri, belediyeler ile bağlı kuruluşları ve bunların üyesi olduğu mahalli idare birlikleri personel çalıştırılmasına dayalı hizmetlerini, mevcut veya kuracakları şirketlerinden birine doğrudan hizmet alımı yoluyla gödürebileceklerdir. Söz konusu maddede görüldüğü üzere, personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı yapabilecekler arasında belediye şirketleri sayılmamaktadır.

Söz konusu maddeye ilişkin olarak çıkarılan “İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Bağlı Kuruluşları ile Bunların Üyesi Olduğu Mahalli İdare Birliklerinin Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmetlerinin Gördürülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Karar”ın 3'üncü maddesinde şirket tanımı yapılmıştır. Buna göre; şirket, “İl özel idareleri, belediyeler ve bağlı kuruluşları ile il özel idareleri ve belediyelerin üyesi olduğu mahalli idare birliklerinin doğrudan doğruya veya dolaylı olarak birlikte veya ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlasına sahip olduğu şirketi” ifade etmektedir.

Usul ve Esaslar 'ın “Hizmetlerin gördürülmesi” başlıklı 6'ncı maddesinde ise, “Belediye veya bağlı kuruluşlarından birinin sermayesinin yarısından fazlasına sahip olduğu şirketlerden; aynı belediye veya bağlı kuruluşları tarafından da ortaklık oranlarına bakılmaksızın doğrudan hizmet alımı yapılması mümkündür.” düzenlemesi mevcuttur.

Buna göre, mahalli idarelerin doğrudan veya dolaylı olarak %50'sinden fazlasına sahip olduğu şirketlerin personel çalıştırılmasına dayalı hizmetlerini diğer belediye şirketlerinden doğrudan hizmet alımı yapılması suretiyle gördürmesi mümkün bulunmamaktadır. Ancak personel çalıştırmak üzere kullanılan doğrudan hizmet alımı yöntemi kamu tüzel kişiliği bulunan mahalli idareler için getirilmiş bir esneklik ve kolaylıktır. Özel hukuk tüzel kişisi olan şirketler için, sermayesinin yarısından fazlası mahalli idarelere ait olsa da söz konusu hükümlerin uygulanma imkânı bulunmamaktadır.

Dolayısıyla personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımlarını yasaklayıcı hükümde belediye şirketlerine özellikle yer verilirken personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımlarının belediyenin bir Şirket'inden sağlanmasının önünü açan 375 sayılı KHK'ya eklenen Ek madde 20'nin ilk fıkrasının kapsamında belediye şirketlerine yer verilmemiştir.

Diğer taraftan, 09.05.2018 tarihli ve 30416 Sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2018/11658 sayılı "Mal ve Hizmetlere Uygulanacak Katma Değer Vergisi Oranlarının Tespitine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar" ile personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımlarında uygulanacak KDV oranı belirlenmiştir. Belediye şirketlerine geçen işçiler için personel çalıştırılmasında dayalı hizmet alımlarında ödenecek KDV oranı %18'den %1'e düşürülmüştür. Söz konusu Karar'da sadece il özel İdareleri, belediyeler ile bağlı kuruluşları ve bunların üyesi olduğu mahalli idare birlikleri sayılmış, şirketler ise sayılmamıştır. Bu hükümden de belediye şirketlerinin diğer belediyeye ait şirketlerden doğrudan temin yöntemiyle personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımlarında bulunabileceğinin öngörülmediği anlaşılmaktadır.

Bu hükümden de belediye şirketlerinin diğer belediyeye ait şirketlerden doğrudan temin yöntemiyle personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımlarında bulunabileceğinin öngörülmediği anlaşılmaktadır.

Şirket'in hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde, 696 sayılı KHK ve adı geçen Usul ve Esaslar'a aykırı olarak Şirket'in personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımlarını Büyükşehir Belediyesinin doğrudan veya dolaylı olarak %50'sinden fazlasına sahip olduğu diğer şirketlerinden doğrudan hizmet alımı suretiyle gördürdüğü tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti sonrasında Şirket tarafından; personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımlarının 696 sayılı KHK kapsamında mevzuata uygun olarak doğrudan hizmet alımı suretiyle yapıldığı, hizmet bedellerinin ödenmesinin düzenlenen hakedişe istinaden

kesilen hizmet faturası karşılığında yapıldığı ifade edilmiş olsa da 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 126'ncı maddesi ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye eklenen Ek madde 20'nin ilk fıkrasına göre şirketlerin doğrudan temin yoluyla aynı idare kendi bünyesindeki şirketlerden alım yapılamayacağı yukarıda ortaya konulmuştur.

Sonuç itibariyle, Şirket'in personel çalıştırmasına dayalı hizmet alımları veya niteliği itibarıyla bu sonucu doğuracak şekilde alımlarının doğrudan temin yöntemiyle de olsa mümkün olmadığı, yapılan uygulamanın mevzuata aykırı olduğu bilinmelidir.

BULGU 12: Şirkete Tahsis Edilen Kaynak Suyu Kullanım Hakkının Üçüncü Kişilere Kiralanması

İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi tarafından Şirkete tahsis edilen Hamidiye kaynak sularının mevzuata aykırı olarak üçüncü kişilere kiralandığı görülmüştür.

Yeraltı sularının araştırılması, kullanılması, korunması ve tescili 167 sayılı Yeraltı Suları Hakkında Kanunu'nda düzenlenmiştir. Kanun'un 1'inci maddesine göre, yeraltı suları Devletin hüküm ve tasarrufunda bulunmakta olup, bu suların her türlü araştırılması, kullanılması, korunması ve tescili bu kanun hükümlerine tabidir. Yine Kanun'un 7'nci maddesi ile, herhangi bir yerde kuyu açmak ve açtırmak kamu tüzel kişiliğine sahip kamu kurumu niteliğindeki Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'ne (DSİ) verilmiştir. Aynı maddenin devamında ise, işletme kuyularının intifa hakkının DSİ tarafından gerçek veya tüzel kişilere devredilebileceği veya kiralanabileceği belirtilmektedir.

Anılan Kanun'un 4'üncü maddesinde ise sulama, kullanma ve işlenerek veya doğal haliyle içme suyu olarak satılmak üzere çıkarılan yeraltı sularının, Hazinesinin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerlerdeki kaynak sularının (mazbut vakıflara ait sular hariç), 2886 sayılı Kanun hükümlerine uyularak il özel idarelerince kiraya verileceği hükmü yer almaktadır.

6360 Sayılı On Üç İilde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Altı İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile büyükşehir belediyesi statüsüne getirilen illerde il özel idareleri kaldırılmış ve anılan Kanun'un 3'üncü maddesinin 2'nci fıkrası ile il özel idarelerine yapılan atıfların, ilgisine göre bakanlıklara, bakanlıkların bağlı veya ilgili kuruluşları ile bunların taşra teşkilatına, Hazineye, valiliklere, büyükşehir belediyelerine ve bağlı kuruluşlarına veya ilçe belediyelerine yapılmış sayılacağı hüküm altına alınmıştır. Bu kapsamda İstanbul İl Özel İdaresinin tüzel kişiliğinin

sonlandırılması ile 167 sayılı Kanun'da il özel idareleri için tanınan kaynak sularının kiraya verilmesi yetkisi, 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'un 2'nci maddesi ile su ve kanalizasyon hizmetleri konusunda hizmet alanı içindeki belediyelere verilen görevleri yürütmekle görevli bulunan İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi (İSKİ) tarafından kullanılmaktadır.

İSKİ'nin hüküm ve tasarrufu altında bulunan kaynak sularının işletilmesi ve isteklilere kiralanmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesi amacıyla İSKİ tarafından çıkarılan "Kaynak Sularının Kiralanması İle Yer Altı Sularının Satışı, Taşınması ve Tüketilmesinin Denetlenmesine İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" in "Kaynak sularına ilişkin genel hususlar" başlıklı 4'üncü maddesinde, kaynak sularıyla ilgili diğer kamu kurum ve kuruluşlarından gerekli izin veya ruhsatlar alınmış olsa dahi, İstanbul il mülki sınırları içerisinde İSKİ ile kaynak sularının kullanım ve işletme hakkının satış veya kiralama sözleşmesi yapılmaksızın kaynak sularının ticari gaye ile işletilmesinin yasak olduğu belirtilmektedir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine göre özel hukuk kişilerinin kaynak sularını kullanabilmesi, DSİ tarafından intifa hakkının devredilmesi ya da İSKİ tarafından kiralanması ile mümkündür.

Yapılan incelemede, Eyüp İlçesi Kemberburgaz mevkiinde bulunan 11, 12,13,14,1516 ve 19 No.lu Vakıf Hamidiye Memba alanları ile, 1,2,3,4,5,6,7,8 Alacahamam, Paşa Çeşmesi ve Katması Hamidiye Maslaklarına ait tüm kaynak sularının kullanım hakkının İSKİ tarafından Hamidiye AŞ'ye tahsis edildiği tespit edilmiştir. Tahsis işlemi İSKİ ve Şirket arasında imzalanan protokollerle yapılmış olup, en son yapılan 26.04.2021 tarihli protokolle belirlenen beş yıllık kullanım hakkı süresi devam etmektedir.

Söz konusu su kaynaklarından 14 ve 15 No.lu kaynakların, konumu itibarıyla S.S.Hamidiye Burgaz Kaynak Suyu Temin ve Tevzii Kooperatifine (HBURGAZ) yakınlığı, mevcut isale hattının fabrikalarının önünden geçmesi ve tarihi varlık olması nedeniyle yeni isale hattı yapımının zor olması nedeniyle yıllardır HBURGAZ tarafından kullanılmasına izin verilmiştir. Şirket ile HBURGAZ arasında yapılan 15.12.2022 tarihli protokolle de 14 ve 15 No.lu kaynaklardan gelen su bir yıl süreyle HBURGAZ'a kiralanmış, protokolde kira süresinin en fazla beş yıla kadar karşılıklı mutabakatla uzatılabileceği belirtilmiştir.

Ancak, İSKİ tarafından işletilmek üzere Şirket'e kiralanmış kaynak sularının üçüncü kişilerin kullanımına bırakılması 167 sayılı Kanun ve kaynak sularının kiralanmasına ilişkin Yönetmelik düzenlemelerine aykırılık teşkil etmektedir.

Şirket cevabında da, Şirket tarafından kullanılmayan su kaynaklarının protokolden çıkarılmasının sağlanacağı belirtilmiştir.

Bu itibarla, mevzuata aykırı olarak kaynak suyu kullanım hakkı kiralama işleminin sonlandırılması gerekmektedir.

BULGU 13: Tahsil Süresi Geçen Alacaklara İlişkin Hukuki Sürecin Başlatılmaması

Şirket'in muhasebe kayıtlarında yapılan kontrollerde, "120 Alıcılar" hesabında bulunan tutarlardan bazılarının ödeme süresinin geçmesine ve borçlunun temerrüde düşmesine rağmen Şirket tarafından alacağın tahsiline yönelik hukuki işlemlerin gerçekleştirilmediği görülmüştür.

04.02.2011 tarihli ve 27836 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6098 sayılı Borçlar Kanunu'nun 146'ncı maddesinde 10 yıllık zamanaşımı süresinin genel prensip olarak kabul edildiği görülmekte olup, Kanun'un 147'nci maddesinde ise 5 yıllık zamanaşımına tabi alacaklar 6 bent halinde sıralanmıştır. Zamanaşımın, alacağın muaccel hale gelmesiyle bildirim yapılmasının gerekli olduğu hallerde ise bu bildirim yapılmasıyla başlayacağı Kanun'da belirtilmektedir.

Zamanaşımına uğrayan borç eksik bir borç haline gelir. Alacak hakkını uzun süre kullanmayan alacaklı alacağını değil, borçlunun iradesi hilafına bu alacağı kullanma imkânını kaybeder. Bu açıdan zamanaşımı, kişisel savunma sebebi (def-i) niteliğindedir. Bu kapsamda borçlu, zamanaşımına uğramış borcunu ifadan kaçınmak için, zamanaşımı def-i aracılığıyla, borcun dava edilebilme niteliğini kaybettiğini ileri sürebilecektir.

Şirket'in "120 Alıcılar" hesabında yer alan alacak kayıtları incelenmiş ve 12.920.698,31 TL tutarında alacağın vadesinin geçmiş olduğu, alacakların mali kayıtlarda bulunmasına rağmen hukuki takip sürecinin başlatılmadığı tespit edilmiştir.

Yukarıdaki yer alan denetim tespiti sonrasında Şirket tarafından bulguda belirtilen ticari alacakların tahsiline ilişkin işlemlere başlanıldığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, Şirket muhasebe kayıtlarında bulunan alacakların tahsiline yönelik hukuki sürecin ivedilikle başlatılması, zamanaşımına uğraması sebebiyle tahsil kabiliyeti kalmadığı anlaşılan alacakların sorumlulardan tahsiline gidilmesi gerekmektedir.

BULGU 14: Yönetim Kurulu Tarafından Verilmiş Yetki Bulunmamasına Rağmen Genel Müdür Onayı ile Kampanya ve İndirim Yapılması

Yönetim Kurulu tarafından verilmiş herhangi bir yetki bulunmamasına rağmen Genel Müdür onayı ile su satışlarına ilişkin kampanya ve indirim yapıldığı görülmüştür.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun dördüncü bölümünde anonim Şirket'e ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir. Kanun'un 365'inci maddesi hükmüne göre anonim şirket yönetim kurulu tarafından yönetilir ve temsil olunur.

Kanun'un 367'nci maddesine göre ise yönetim kurulu esas sözleşmeye konulacak bir hükümlerle, düzenleyeceği bir iç yönergeye göre, yönetimi, kısmen veya tamamen bir veya birkaç yönetim kurulu üyesine veya üçüncü kişiye devretmeye yetkili kılınabilir. Yönetim devredilmediği takdirde yönetim kurulunun tüm üyelerine aittir.

Kanun'un 367 ve 371'inci maddeleri ile şirket esas sözleşmesinin "Şirket'in yönetimi" başlıklı 8'inci maddesine istinaden 28.02.2020 tarih ve 2020/12 sayılı Yönetim Kurulu Kararı ile kabul edilen 2020/04 sayılı İç Yönerge ile yetki dağılımı ve sınırlı yetki dağılımına ilişkin esaslar belirlenmiştir.

Yapılan incelemede 2023 yılında yürürlükte bulunan İç Yönergede Yönetim Kurulu tarafından Genel Müdür'ün indirim ya da kampanya yapabilmesine ilişkin yetki devri bulunmadığı ancak Genel Müdür onayı ile ana bayi ve toptan kanal müşterilerinin su satışlarının artırılması amacıyla pet ve bardak su ürünlerinde iskonto uygulanması, damacana kap değişimlerinde destek ödemesi yapılması, bayilere ciro indirimi uygulanması gibi kampanyalar düzenlendiği tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere Şirket Genel Müdürü tarafından yetki devri olmaksızın alınmış indirim kararları hukuki dayanaktan yoksun olmaktadır.

Şirket cevabında da, söz konusu hususun düzeltilmesi için gerekli çalışmaların başlatıldığı belirtilmiştir.

Bu itibarla, şirket kampanya ve indirimlerine ilişkin yetki devri olmaksızın Genel M¼d¼r¼n tek başına almış olduğu kararın iptal edilmesi ve bundan sonra yapılacak işlemlerde Kanunlara ve alt d¼zenlemelere uygun şekilde hareket edilmesini sağlayıcı ¼nlemlerin alınması gerekmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>